

Kärnkraftövning i Kalmar län - KKÖ24

Under 2024 sker en stor regional kärnkraftsövning i Kalmar län, övning Fenix KKÖ24. Som ett av tre kärnkraftslän genomför Länsstyrelsen Kalmar län regelbundna kärnkraftsövningar. Senast det var övning i Kalmar län var 2017.

Historiskt har kärnkraftsövningar varit koncentrerade till en eller ett par övningsdagar med förberett scenario och motspel. Övning Fenix KKÖ 24 är i stället uppdelad i fem delmoment.

Planering inför övningen startade redan under 2023 och första delmomentet genomfördes med en larm- och startövning i mitten på november.

Därför övar vi

I den kommande övningen blir fokus på kunskapshöjning kring de förändrade beredskapszonerna runt kärnkraftverket i Oskarshamn och de skyddsåtgärder som kan komma att beslutas om vid en kärnteknisk olycka. Vi övar tillsammans för att öka kunskap, trygghet och samverkan för att kunna hantera konsekvenserna av en olycka på kort sikt samt förmåga att genomföra strålningsmätning.

Uppdelad och mer detaljerad övningsmetod

Beredskapszonerna runt våra tre kärnkraftverk förändrades 1 juli 2022. Därmed har också alla planer för hantering av en kärnteknisk olycka uppdaterats. För att kunna pröva och utvärdera all ny planering har valet fallit på att dämpa takten och genomföra övningen i olika delmoment.

Vem övar?

I övning Fenix KKÖ24 övar de som är engagerade i kärnenergiberedskapen runt kärnkraftverket i Oskarshamn och som ingår i nätverket Krissamverkan Kalmar län. Därtill kommer länsstyrelser i angränsande län, framför allt de som ingår i planeringszonen runt kärnkraftverket samt kommuner inom planeringszonen.

Nationella myndigheter och organisationer som till exempel Strålsäkerhetsmyndigheten (SSM), Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB), Trafikverket, Kustbevakningen, polisen och SOS Alarm med flera, bistår och är medaktörer i samtliga regionala övningar så även i denna.

Förändrade beredskapszoner gäller från 1 juli 2022

Förändrade zoner runt Sveriges tre kärnkraftverk består av en inre beredskapszon cirka 5 km från kärnkraftverket, en yttre beredskapszon cirka 25 km ifrån samt en planeringszon 100 km från verket.

Zonernas förändrade sträckning innebär att fler kommuner och myndigheter påverkas av planeringen som de nya zonerna för med sig.

Aktörer inom kärnenergiberedskapen har kunnat välja att delta i valda delar eller i samtliga delmoment, även om vissa moment endast i praktiken kommer att hanteras av utpekade ansvariga (till exempel delmoment 3 "beslutsfattande om skyddsåtgärder")

Fem delmoment

Delmoment 1 - Larm- och startövning

Tid: 16 november, 2023

Vid larm och startövningen testas ingående aktörer skarpa larmvägar och startar upp arbetet med att hantera kärnteknisk olycka. Aktörsgemensamt mål är att **inblandade aktörer ska ha god förmåga att ta emot och hantera larm och initiera inledande åtgärder – oavsett larmnivå.**

Larm- och startövningen slutar med en regional samverkanskonferens. Övande aktörer kan efter det välja att gå vidare med att testa egna rutiner och öva utefter det, men det ligger i så fall utanför det gemensamma övningsupplägget.

Delmoment 1 genomförs redan i november 2023.

Delmoment 2 - En kunskapsdag

Tid: 11 april 2024 + redovisningsdag 15 eller 16 maj (aktörerna väljer ett av dessa två redovisningsdatum)

Delmoment 2 är en seminariedag för att höja kunskapen kring förändrade beredskapszoner. För de övande aktörerna blir det en påfyllning av kunskap inom en rad olika områden, en bred palett av det som har bäring på de förändrade beredskapszonerna, uppdaterad planering av skyddsåtgärder och ny kunskap inom kärnenergiberedskapen.

Aktörer som anmält sitt deltagande till kunskapsdagen får på seminariedagen ett antal förutbestämda frågor som bearbetas på hemmaplan och sedan redovisas vid ytterligare en sammankomst, en dag, någon månad senare.

Med ambitionen att nå så brett som möjligt öppnar Länsstyrelsen Kalmar län möjligheten för fler personer att delta just på själva seminariedagen. Seminariedagen är förlagd till Kalmar och genomförs den 11 april 2024.

Delmoment 3 - Beslutsfattande skyddsåtgärder

Tid: 12 juni, 2024

Delmoment 3 är en seminarieövning under en dag där inblandade aktörer ska utveckla förmåga och kunskap om vad innebörden blir när länsstyrelsen fattar beslut om olika skyddsåtgärder.

Delmoment 4 - Utrymning

Tid: 2-3 oktober, 2024 (obs ändrade datum)

Utrymningsövningen genomförs som en seminariedag med ett scenariospel under två dagar.

Med hjälp av stor områdeskarta över Kalmar län med kärnkraftverket som central del samlas aktörerna för att diskutera åtgärder utifrån olika

Läs mer om kärnenergiberedskap

Läs om kärnenergiberedskap och förändrade beredskapszonerna Länsstyrelsen Kalmar läns webbsida:

<https://www.lansstyrelsen.se/kalmar/samhalle/sakerhet-och-beredskap/karnenergiberedskap.html>

inspel och visualiserar insatser med hjälp av spelpjäser. Gemensamma diskussioner runt spelbordet leder fram till hur man tillsammans skulle hantera en utrymning utefter de olika inspel som scenariot är uppbyggt kring.

Delmoment 5 - Strålningsmätning och upprättande av fältplats

Tid: 22-25 oktober, 2024

Det här momentet genomförs som en fältövning under tre dagar. Det blir ett praktiskt moment för de operativa delarna i strålningsmätningens organisationen. Länsstyrelsen ska etablera fältplats och här ska man samverka om mätstrategi och framtagande av beslutsunderlag samt samordna med nationella mätresurser.

Genomförande

Planering av övning Fenix KKÖ24 startade våren 2023. De övande har anmält vilka delmoment de kommer att delta i och anmält lokal övningsledare samt lokal utvärderare. Motsvarande på det övergripande planet finns övningsledare och övningsutvärderare. Tillsammans har övningsledare och övningsutvärderare fått kompetensutveckling i sina roller.

För varje delmoment sätter länsstyrelsen tillsammans med de övande upp gemensamma mål - aktörsgemensamma mål. Varje aktör utformar sedan, utifrån dessa, sina egna aktörsspecifika mål.

Hela övningens genomförande och metod bygger på MSB:s övningsvägledning

Utvärdering

Utvärdering sker efter samtliga delmoment och sammanställs totalt för hela övningen då den är genomförd i sin helhet. Resultaten ligger sedan till grund för eventuella förändringar och förbättringar av planer och strukturer för hantering av en kärnteknisk olycka.

Andra viktiga datum under 2024

- Planeringskonferens 3 14 februari
- Planeringskonferens 4 21 augusti

Kontakt krisberedskapsenheten, Länsstyrelsen Kalmar län:

Projektledare Frida Tidäng, Andreas Hagström
Delprojektledare Andreas Gustafsson, Johan Hammargren,
Leonardo Arias, Willy Wernersson, Annika Billberg
Projektstöd Maria Tholén Barmark
Kontakt via e-post: krisberedskap.kalmar@lansstyrelsen.se

